

Absencja chorobowa w 2024 r.

1. Absencja chorobowa ogółem

W *Rejestrze zaświadczeń lekarskich* (według stanu bazy na dzień 08.01.2025 r.) w **2024 r.** zarejestrowano 27,4 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy wystawionych na łączną liczbę 290,0 mln dni absencji chorobowej (z tytułu choroby własnej, opieki nad dzieckiem oraz opieki nad innym członkiem rodziny).

W porównaniu do 2023 r. obserwujemy wzrost zarówno liczby dni absencji chorobowej o 1,0%, jak i liczby zaświadczeń lekarskich o 1,5%.

W **grudniu 2024 r.** zarejestrowano 2,5 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy na łączną liczbę 25,5 mln dni absencji chorobowej (z tytułu choroby własnej, opieki nad dzieckiem oraz opieki nad innym członkiem rodziny).

W porównaniu z listopadem 2024 r. zwiększyła się zarówno liczba dni absencji chorobowej o 9,3%, jak i liczba zaświadczeń lekarskich o 5,4%. Natomiast w porównaniu z grudniem 2023 r. liczba dni absencji zwiększyła się o 0,3%, natomiast liczba zaświadczeń lekarskich zmalała o 3,7%.

Tabl. 1 Absencja chorobowa w 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
w mln				
2023	287,2	250,7	27,0	25,2
2024	290,0	253,5	27,4	25,5
dynamika				
2023 = 100	101,0	101,1	101,5	101,4

Tabl. 2 Absencja chorobowa w poszczególnych miesiącach 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
w tys.				
I – XII 2024	290 013,9	253 472,5	27 446,7	25 527,2
I	28 166,7	24 577,0	2 760,0	2 571,4
II	25 032,8	21 841,8	2 500,8	2 331,4
III	23 878,9	20 755,3	2 290,1	2 130,7
IV	24 404,2	21 198,0	2 260,8	2 094,8
V	21 587,8	18 711,2	1 904,2	1 756,8
VI	21 348,6	18 607,4	1 893,6	1 752,3
VII	23 613,0	20 568,1	1 958,3	1 804,9
VIII	21 496,1	18 716,7	1 809,7	1 666,4
IX	24 410,1	21 574,5	2 451,8	2 296,0
X	27 172,3	23 994,9	2 775,5	2 600,5
XI	23 362,9	20 461,1	2 357,5	2 198,7
XII	25 540,6	22 466,5	2 484,5	2 323,3
XII 2023 = 100	100,3	100,4	96,3	96,1
XI 2024 = 100	109,3	109,8	105,4	105,7

2. Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS

W **2024 r.** z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS wystawiono 22,2 mln zaświadczeń lekarskich, łącznie na 240,0 mln dni absencji chorobowej. Przeciętna długość zaświadczenia to 10,83 dnia. Skumulowana (od początku roku) przeciętna długość absencji chorobowej wyniosła 33,60 dnia (31,99 dnia dla mężczyzn i 34,98 dnia dla kobiet). W 2023 r. wielkości te kształtowały się odpowiednio: 33,14 dnia, 31,38 dnia oraz 34,65 dnia.

W stosunku do 2023 r. o 1,1% wzrosła zarówno liczba dni absencji chorobowej z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS, jak i liczba zaświadczeń lekarskich.

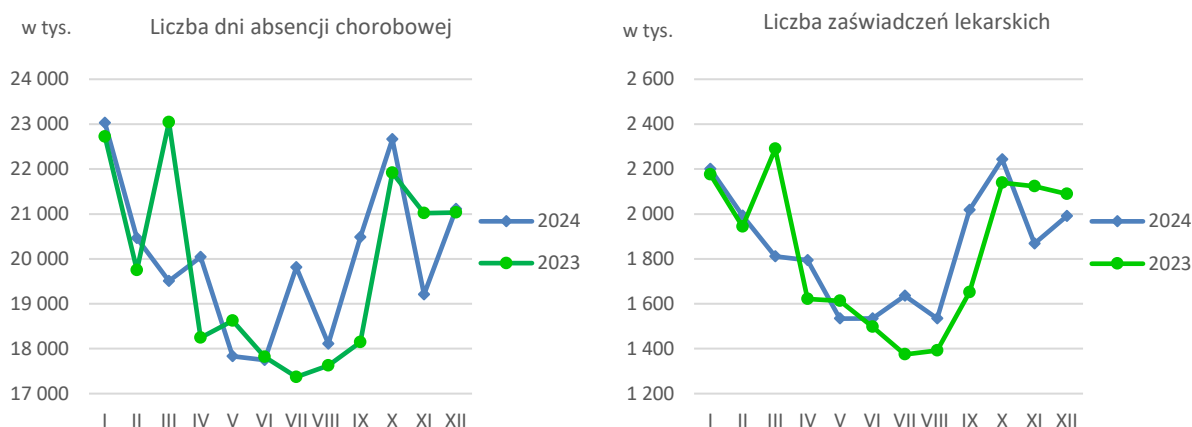
Tabl. 3 Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej w 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich		Liczba osób	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
	w mln					
2023	273,5	237,3	23,7	21,9	7,7	7,2
2024	276,2	240,0	24,0	22,2	7,7	7,1
dynamika						
2023 = 100	101,1	101,1	101,2	101,1	99,9	99,8

Tabl. 4 Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej w poszczególnych miesiącach 2024 r.

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
	w tys.			
I – XII 2024	276 201,6	240 012,9	23 998,7	22 156,0
I	26 577,1	23 026,6	2 380,1	2 199,9
II	23 619,0	20 462,3	2 153,7	1 992,0
III	22 596,8	19 503,9	1 962,9	1 810,5
IV	23 219,8	20 043,8	1 952,8	1 793,5
V	20 684,5	17 831,8	1 676,2	1 534,0
VI	20 465,0	17 747,4	1 670,5	1 534,2
VII	22 837,3	19 814,4	1 784,9	1 635,7
VIII	20 872,8	18 113,2	1 675,0	1 535,2
IX	23 289,7	20 484,9	2 167,9	2 018,6
X	25 809,1	22 665,9	2 410,3	2 243,4
XI	22 077,6	19 207,5	2 020,1	1 868,5
XII	24 152,9	21 111,3	2 144,3	1 990,5
XII 2023 = 100	100,2	100,4	95,5	95,2
XI 2024 = 100	109,4	109,9	106,2	106,5

Rys. 1 Absencja chorobowa z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS w poszczególnych miesiącach 2023 r. i 2024 r.

Absencja chorobowa w **grudniu 2024 r.** z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS to:

- 2,0 mln wystawionych zaświadczeń lekarskich,
- 21,1 mln dni absencji chorobowej,
- 10,61 dnia – przeciętna długość zaświadczenia lekarskiego.

W porównaniu z miesiącem poprzednim liczba zaświadczeń wystawionych z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS wzrosła o 6,5%, zaś liczba dni absencji chorobowej o 9,9%. Natomiast w stosunku do grudnia 2023 r. liczba dni absencji chorobowej zwiększyła się o 0,4%, zaś liczba zaświadczeń lekarskich zmalała o 4,8%.

W **2024 r.** ponad połowę (tj. 55,5%) zaświadczeń z tytułu choroby własnej wystawiono kobietom. W 2023 r. odsetek ten był nieznacznie wyższy i wyniósł 55,7%.

W analizowanym okresie zaświadczenia lekarskie o długości:

- od 1 do 5 dni stanowiły 42,9% ogółu zaświadczeń lekarskich wystawionych z tytułu choroby własnej, a zaświadczenia jednodniowe 7,5%,
- od 6 do 10 dni - 22,3% ogółu zaświadczeń,
- od 11 do 30 dni - 29,6% ogółu zaświadczeń lekarskich.

W 2023 r. udziały te kształtowały się odpowiednio 42,2% (zaświadczenia jednodniowe 6,6%), 23,1% i 29,6%.

W stosunku do 2023 r. liczba zaświadczeń lekarskich o długości od 1 do 5 dni wzrosła o 0,7 punktu procentowego, przy czym liczba zaświadczeń jednodniowych wzrosła o 14,3%. Jednocześnie widoczny jest spadek (o 0,8 punktu procentowego) liczby zaświadczeń wystawionych na okres od 6 do 10 dni.

Tabl. 5 Liczba zaświadczeń lekarskich wystawionych w 2024 r. z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS według długości absencji chorobowej i płci

Wyszczególnienie	Liczba zaświadczeń lekarskich	liczba zaświadczeń o orzeczonej długości absencji chorobowej w dniach:					
		1-5	w tym: 1 dzień	6-10	11-20	21-30	31 dni i więcej
		w mln					
Ogółem	22,2	9,5	1,7	4,9	3,8	2,8	1,1
Mężczyźni	9,9	4,0	0,6	2,5	1,9	1,0	0,5
Kobiety	12,3	5,5	1,0	2,5	1,9	1,8	0,6

Najwyższy odsetek – 26,4% liczby dni absencji chorobowej odnotowano w grupie wiekowej między 30 a 39 rokiem życia. W populacji kobiet w tej grupie wyniósł on 30,3%. Natomiast wśród mężczyzn najwyższy odsetek (24,9%) odnotowano dla grupy wiekowej między 40 a 49 rokiem życia. W 2023 r. udziały te kształtowały się odpowiednio: 26,9%, 30,8% i 24,4%.

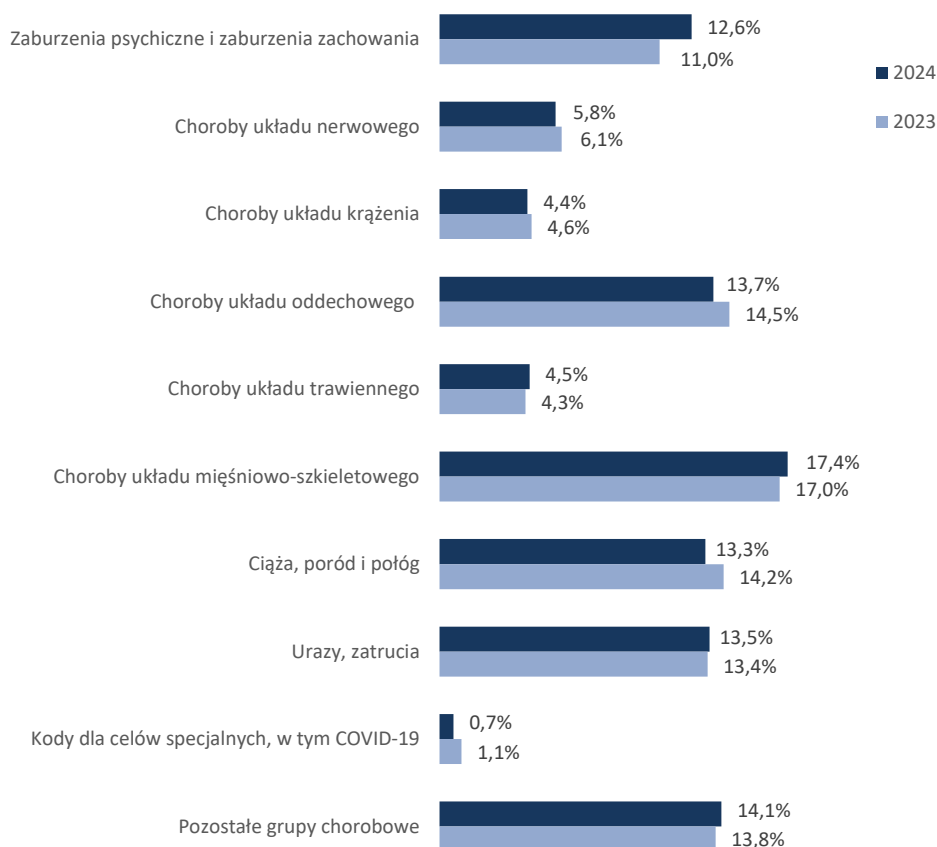
Tabl. 6 Struktura dni absencji chorobowej w 2024 r. z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS według wieku i płci

Wiek ubezpieczonego	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w odsetkach		
Ogółem	100,0	100,0	100,0
19 lat i mniej	1,1	1,5	0,8
20-29	15,7	12,7	18,1
30-39	26,4	21,4	30,3
40-49	24,2	24,9	23,7
50-59	22,1	22,8	21,5
60-64	7,5	12,3	3,8
65 lat i więcej	3,0	4,4	1,9

Najczęstszą przyczyną chorobową absencji w 2024 r. były:

- choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej – 17,4% ogółu liczby dni absencji (41,8 mln dni absencji chorobowej),
- choroby układu oddechowego – 13,7% (33,0 mln dni),
- urazy, zatrucia i inne określone skutki działania czynników zewnętrznych – 13,5% (32,5 mln dni),
- ciąża, poród i połóg – 13,3% (31,8 mln dni),
- zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania – 12,6% (30,3 mln dni).

Rys. 2 Struktura dni absencji chorobowej w 2024 r. z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS według grup chorobowych

Jak wyżej wspomniano w przyczynach absencji dominowały choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej. W porównaniu do roku poprzedniego zauważalny jest wzrost liczby dni absencji w tej grupie chorobowej o 0,4 punktu procentowego. Wzrost o 1,6 punktu procentowego obserwujemy również w przypadku liczby dni absencji chorobowej z tytułu

zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania. Natomiast spadek o 0,8 punktu procentowego nastąpił w odniesieniu do liczby dni absencji w związku z chorobami układu oddechowego i o 0,9 punktu procentowego w związku z ciążą, porodem i połogiem.

Ranking jednostek chorobowych powodujących niezdolność do pracy w **2024 r.** (w kontekście **liczby dni absencji chorobowej**) kształtował się odmiennie w zależności od płci. W populacji **mężczyzn** najdłuższą absencję powodowały:

- ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym (J06) – 5,4% (w 2023 r. – 5,6%),
- bóle grzbietu (M54) – 5,0% ogółu liczby dni absencji chorobowej mężczyzn (w 2023 r. – 4,8%),
- zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych (G54) – 4,6% (w 2023 r. – 5,0%).

W rankingu tym jednostka chorobowa *COVID-19 (U07.1)* znalazła się na 35 miejscu, stanowiąc 0,6% ogółu liczby dni absencji chorobowej mężczyzn (w 2023 r. – 0,9%). Natomiast grypa (J10,J11) zajęła 49 miejsce, stanowiąc 0,4% ogółu liczby dni absencji chorobowej mężczyzn (w 2023 r. – 0,5%). W stosunku do 2023 r. liczba ta była niższa o 17,5%.

W populacji **kobiet** najdłuższą absencję chorobową z tytułu choroby własnej powodowały:

- opieka położnicza z powodu stanów związanych głównie z ciążą (O26) – 20,2% ogółu liczby dni absencji chorobowej kobiet (w 2023 r. – 21,4%),
- ostre zakażenie górnych dróg oddechowych o umiejscowieniu mnogim lub nieokreślonym (J06) – 5,3% (w 2023 r. – 5,6%),
- reakcja na ciężki stres i zaburzenia adaptacyjne (F43) – 5,2% (w 2023 r. – 4,4%).

W rankingu jednostek chorobowych powodujących najdłuższą absencję chorobową, *COVID-19 (U07.1)* znalazł się na 25 miejscu, stanowiąc 0,7% ogółu liczby dni absencji chorobowej kobiet (w 2023 r. – 1,1%). Natomiast grypa (J10,J11) zajęła 42 miejsce w tym rankingu, stanowiąc 0,4% ogółu liczby dni absencji chorobowej kobiet (w 2023 r. również 0,4%). Jest to o 17,3% mniejsza liczba dni absencji w stosunku do 2023 r.

Znaczący wpływ na dynamikę absencji jednostek chorobowych odnotowano w odniesieniu do jednostki krztusiec (A37). Zarówno liczba zaświadczeń lekarskich wystawionych z tego tytułu, jak i liczba dni absencji chorobowej wzrosły ponad 30-krotnie (r/r) z 0,2 tys. liczby

zaświadczeń lekarskich w 2023 r. do 5,6 tys. w 2024 r. oraz z 1,2 tys. dni absencji w 2023 r. do 43,1 tys. w 2024 r. Ponad 60% zaświadczeń lekarskich z tytułu jednostki krztusiec wystawionych zostało kobietom.

Interesującą tendencję zaobserwowano również w stosunku do zaświadczeń lekarskich wystawionych z kodem C (niezdolność do pracy spowodowana nadużyciem alkoholu).

W 2024 r. wystawiono 9,5 tys. zaświadczeń z kodem C, co w porównaniu do roku 2023 r. dało wysoki wzrost o 44,9% (w 2023 r. wystawiono 6,6 tys. tych zaświadczeń). Jednakże ich liczba w stosunku do 2019 r. zmalała o 23,0%, kiedy to zostało wystawionych 12,3 tys. zaświadczeń.

Tabl. 7 Absencja chorobowa w 2024 r. z tytułu wybranych jednostek chorobowych związanych z COVID-19

Wyszczególnienie	Liczba dni absencji chorobowej		Liczba zaświadczeń lekarskich	
	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS	Ogółem	w tym: ubezpieczeni w ZUS
w tys.				
Razem	1 710,1	1 652,1	283,7	276,8
COVID-19 (U07.1)	1 618,4	1 569,3	270,6	264,3
Historia przebiegu COVID-19 u pacjenta (U08)	10,5	10,1	1,9	1,8
Zdrowie pacjenta po zakończeniu COVID-19 (U09)	79,4	71,0	11,0	10,5
Wieloukładowy zespół zapalny powiązany z COVID-19 (U10)	1,8	1,7	0,2	0,2

W **2024 r.** zarejestrowano 270,6 tys. zaświadczeń lekarskich wystawionych z tytułu jednostki chorobowej *COVID-19 (U07.1)* na łączną liczbę 1 618,4 tys. dni absencji chorobowej. W porównaniu z 2023 r. zmalała zarówno liczba zaświadczeń lekarskich wystawionych z tytułu *COVID-19* o 31,7%, jak i liczba dni absencji chorobowej o 35,1%.

Z tytułu jednostki chorobowej *Zdrowie pacjenta po zakończeniu COVID-19 (U09)* wystawiono 11,0 tys. zaświadczeń lekarskich na łączną liczbę 79,4 tys. dni absencji chorobowej. Natomiast z tytułu pozostałych jednostek chorobowych powiązanych z COVID-19 (jednostki U08,U10) wystawionych zostało 2,1 tys. zaświadczeń lekarskich na łączną liczbę 12,3 tys. dni.

W **grudniu 2024 r.** z tytułu jednostki chorobowej *COVID-19* zarejestrowano 7,7 tys. zaświadczeń lekarskich wystawionych na łączną liczbę 46,2 tys. dni absencji chorobowej.

W porównaniu z listopadem br. odnotowano ponad 30% spadek zarówno liczby dni absencji chorobowej, jak i liczby zaświadczeń lekarskich wystawionych z tego tytułu.

Należy zaznaczyć, że w grudniu 2024 r. zaświadczenia lekarskie z tytułu *COVID-19* najczęściej wystawiane były w woj. mazowieckim (19,6% wszystkich zaświadczeń wystawionych z tego tytułu), w woj. śląskim (11,7%), w woj. małopolskim (9,4%) oraz w woj. wielkopolskim (8,9%).

W **2024 r.** najdłużej na zwolnieniach lekarskich przebywały osoby zgłoszone do ubezpieczeń społecznych przez płatników składek prowadzących działalność w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej:

- w przetwórstwie przemysłowym – 21,9% ogółu liczby dni absencji,
- w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych – 16,4% liczby dni,
- w edukacji – 7,4% liczby dni,
- w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych – 7,0% liczby dni,
- w budownictwie – 6,9% liczby dni.

Natomiast najwięcej zaświadczeń lekarskich zostało wystawionych osobom zgłoszonym do ubezpieczeń społecznych przez płatników składek z następujących sekcji gospodarki:

- przetwórstwo przemysłowe – 21,3% wszystkich zaświadczeń lekarskich,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych – 14,9% liczby zaświadczeń,
- edukacja – 9,5% liczby zaświadczeń,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 7,5% liczby zaświadczeń,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 6,4% liczby zaświadczeń.

Duże zróżnicowanie struktury zaświadczeń lekarskich obserwujemy rozpatrując poszczególne grupy chorobowe według sekcji gospodarki narodowej, z którą związani byli ubezpieczeni.

I tak w przypadku:

- chorób układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej najwięcej zaświadczeń lekarskich zostało wystawionych w przetwórstwie przemysłowym – 26,6% wszystkich zaświadczeń lekarskich z tytułu tej grupy chorobowej,
- chorób układu oddechowego zaświadczenia lekarskie najczęściej wystawiane były osobom zatrudnionym w przetwórstwie przemysłowym – 19,3% wszystkich zaświadczeń lekarskich z tytułu tej grupy chorobowej,
- ciąży, porodu i połogu najczęściej zaświadczenia lekarskie wystawiane były zatrudnionym w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych – 21,2% wszystkich zaświadczeń z tego tytułu,
- zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania najwięcej zaświadczeń lekarskich zostało wystawionych w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych – 18,6% wszystkich zaświadczeń z tego tytułu.

Uwaga: Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych tabelach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”